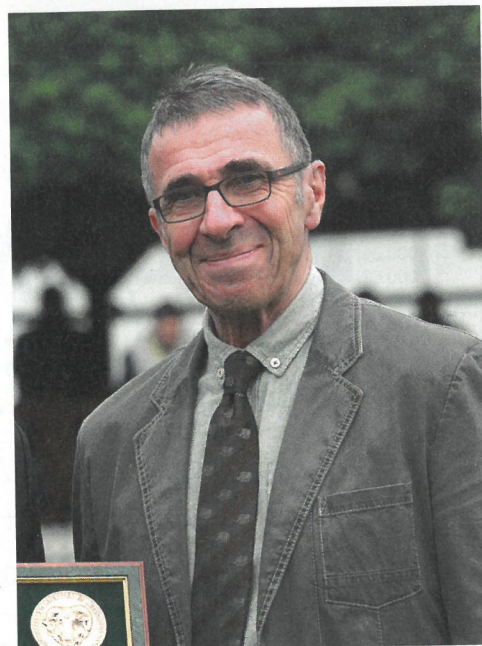

Prof. dr. RÁTKY JÓZSEF

1960-ban született Budapesten, „sokgenerációs” orvos családban, de az állatorvosi pályát választotta. 1984-1985 között az akkori Állattenyésztési és Takarmányozási Minősítő Intézet szaporodásbiológiai osztályán dolgozott. Az Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet (ÁTK) szaporodásbiológiai osztályára 1985-ben került, ahol 2016-ig dolgozott, az utolsó 12 évben mint főigazgató. 2017-től egyetemi tanár az Állatorvostudományi Egyetemen. 2019-től a Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinikájának tanszékvezetője. A sertésreprodukció kutatása végigkísérte pályáját. Kiterjedt külföldi szakmai kapcsolatai közül ki kell emelni a távol-keleti együttműködések. 1992-ben kandidátus, 2004-ben MTA doktora címet szerzett. Nős, három gyermeke és egy unokája van. A MÁSZ elnökétől nemrég Horn Artúr-díjat vehetett át.

Milyen indíttatásból választotta az állatorvosi hivatást?

Több mint ötven év távlatából nehéz erre válaszolni, de az orvosi hagyományoknak kétségkívül nagy szerepe volt benne. Már az ükapám sebészorvos volt Erdélyben. Minden generációsávban volt orvos. Szomorú és vidám impulzusok térítettek el gyerekkoromban, és irányítottak az állatorvoslás felé, amit szerencsés kifejeletnek érzek. Sok véletlen befolyásolja az ember életútját. Hálát adok a sorsnak, amiért így alakult! Remélem, még van bennem néhány termékeny esztendő, nem szeretném lehúzni a redőnyt a hatvanas éveim közepén. Főleg azért nem, mert jó dolog átadni a fiataloknak, amit összeraktunk fejben néhány évtized alatt. Ezért kíváltképpen örülök, hogy hét éve az Állatorvosi Egyetemen dolgozom, de agrárkarokon is, főként a Debreceni Egyetemen adok órákat.

Mitől volt anno és miért érdekes ma a sertés- és ezen belül a mangalicareprodukció kutatása?

Egykori mestereim, Becze professzor, Wekerle doktor a sertésre, azon belül főleg a nőivarra állítottak rá. Hosszú évekre előre szervezett, szisztematikus tudományos munka folyt a herceghalmi kutatóintézetben, kár, hogy a történelem elsodorta. Hazai és nemzetközi (főként német és japán) együttműködéseim onnan fakadnak. Fiatalként megdöbbentő volt találkozni tankönyvekben leírt dogmákkal, amikől kiderült, a valóság merőben más. Mindig tisztelettel, egyúttal kritikával kell fogadni a korábban leírtakat. Tisztelettel, mert elődeink bizonyára mindent beleadtak a munkájukba, kritikával, mert lehetőségeik, eszközeik talán nem

voltak elégségesek a kérdések megválaszolására. Eltelt bő tíz év a modern sertések reprodukciós kutatásában, aztán felbukant a poraiból feltámadó mangalica. Ezen a helyen is hálát adhatunk a nemrég eltávozott Bodó Imre professzor úrnak, hogy egyáltalán az őrme megmaradt a fajtának. Tenyésztési, kereskedelmi oldalon gyorsan összebarátkoztunk az Egyesület elnökeivel, Tóth Péterrel, és ki tudja, hány projektet küzdöttünk végig. A mangalica szaporodás-élettanáról akkoriban keveset tudtunk. Ez a téma és kihívás többünket inspirált. Kiváló kollégám, dr. Egerszegi István jut eszembe, aki sokat tett le az asztalra mangalicaügyben, aztán elragadta a juhok iránti vonzódás. Sok nemzetközi együttműködés fűződött a mangalica köré, Európában és Távol-Keleten egyaránt. Utóbbi égtájon a prémium sertéshús kiemelt fontossággal bír.

Több évtizedes kutatási, gyakorlati tapasztalatai és szerteágazó nemzetközi kapcsolatai alapján mik a magyar sertéságazat erősségei, lehetőségei?

Isten őrizz, hogy üzleti ügyekről okoskodjak, mégis úgy vélem, nekünk a minőségi sertéshús és feldolgozott termék a kijelölt út, az igényes piacok jelentik a kereskedelmi célterületet. A régi motoros mangalicatenyésztőkhöz, -termelőkhöz szoros viszony fűz. Tevékenységük ékes példája, hol van keresnivalója a magyar sertésnek, és nem csak a mangalicának. A tömegtermelés egy másik játéktér, ám ismétlem, ez csak az én véleményem. Még akkor is, ha úgy negyven év alatt alakult ki bennem.